

Анна ЧЕРНИШОВА

(Житомир, Україна)

ФОРМИ ПРОФЕСІЙНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ ДО ВИКЛАДАННЯ ХОРЕОГРАФІЇ

На сучасному етапі розвитку освітньої галузі знань важливим завданням є естетичне виховання підростаючого покоління. Одним із головних засобів реалізації цього завдання є залучення дітей до хореографічного мистецтва. Останнім часом у багатьох загальноосвітніх закладах зміст навчання розширюється шляхом запровадження хореографії як навчального предмету з метою естетизації та забезпечення фізичного розвитку дитини.

Додаткової уваги зазначена проблема набуває у контексті підготовки майбутніх учителів початкових класів, оскільки саме у молодшого школяра завершується формування цілого ряду фізичних та фізіологічних властивостей. Останнє зумовлює потребу узагальнення досвіду професійно-педагогічної підготовки студентів педагогічних факультетів та вимагає оновлення теоретико-методологічних засад проблеми підготовки майбутніх учителів початкових класів до викладання хореографії.

Загальнотеоретичні основи професійної підготовки педагога-хореографа досліджувалися у працях Г.О. Березової, Л.А. Бондаренко, О.А. Бурля, А.Я. Ваганової, Є.П. Валукіна, С.Г. Забрєдовського, Є.В. Зайцева, Р.В. Захарова, С.Л. Зубатова, Ф.В. Лопухова, А.М. Мессерера, А.П. Тараканової, Т.С. Ткаченко, В.І. Уральської та ін.

Визначена проблема потребує вивчення цілого ряду питань, серед яких одним із найбільш важливих є визначення педагогічного інструментарію, зокрема форм професійно-педагогічної підготовки майбутніх учителів початкових класів до викладання хореографії.

Організаційною основою підготовки вчителя початкових класів до викладання хореографії є форми навчання. Багатоплановість поставлених

дослідженням завдань потребувала використання таких форм організації навчального процесу, що забезпечували його теоретичну (різні типи лекцій) та практичну спрямованість (різні типи практичних занять).

Організаційним підґрунтям теоретичної підготовки стали різні типи лекцій: інформаційна, лекція-бесіда, проблемна, лекція-дискусія та ін.

Проведення практичних занять на основі технологічного підходу дало можливість організувати навчальний процес цілісно за допомогою використання цілого ряду конкретних форм (семінарські, лабораторні заняття, самостійна робота, індивідуальні заняття, консультації, майстер-класи, перегляд відеоматеріалів, навчальні екскурсії, фольклорні експедиції, різні види спеціальних хореографічних практик). Розглянемо деякі з них.

Семінарські заняття як форма організації навчально-пізнавальної діяльності студентів тісно пов'язані з лекційними заняттями та є їх логічним продовженням. Тематика семінарських занять упорядкована відповідно до змісту лекційного курсу і спрямована на закріплення знань, отриманих на лекційних заняттях та під час самостійної роботи. На семінарських заняттях відбувається розвиток координаційних прийомів, музикальності й виразності виконання, студентам також пропонується ознайомлення з методикою вивчення хореографічних фігур, з'єднань та композицій, принципами побудови окремих частин уроку [4, с. 17].

Інтеграція теоретичних знань, практичних умінь та навичок студентів відбувається під час проведення лабораторних занять. Лабораторні заняття з дисциплін хореографічного циклу дозволяють практично оволодіти технікою виконання танцювальних елементів, фігур, методикою їх вивчення. Вони передбачають формування у студентів основ педагогічно-виконавської майстерності, практичних умінь технічно виконувати танцювальні фігури з'єднання та композиції, записувати, розбирати й читати танець за записом [2, с. 227].

Важливою формою організації навчання у вищій школі є самостійна робота студентів, яка передбачає поглиблене вивчення теоретичного та

практичного матеріалу, вдосконалення професійних умінь та навичок, сформованих під час аудиторних занять. Організація самостійної роботи студента має носити творчий і пошуковий характер, спрямовуватися на постійну самоосвіту та самовдосконалення. Для реалізації визначених навчальною програмою завдань потрібна систематична робота студентів над поглибленням власного рівня знань та вмінь, яка включає: опрацювання навчальних та методичних посібників, підручників, додаткової літератури, складання танцювальних комбінацій, повторення та відпрацювання тренувальних вправ і танцювальних рухів з метою глибшого їх засвоєння, удосконалення технічної та виконавської майстерності, відвідування різних мистецьких заходів, концертів хореографічних колективів, використання комп'ютерних інформаційних ресурсів, перегляд навчальних відеофільмів [3, с. 208-210].

Індивідуальна робота студентів передбачає консультації з викладачем, опрацювання додаткової навчально-методичної та наукової літератури з підготовки окремих тем, перегляд відеоматеріалів, що дає можливість розширити і поглибити знання з дисципліни. Вона проводиться із кожним студентом з метою з'ясування рівня усвідомлення ним окремих теоретичних положень з курсу, практичного засвоєння та удосконалення виконавського рівня, виявлення проблемних ситуацій і пошуку шляхів їх розв'язання [2, с. 98-100].

Ефективною формою організації навчання майбутніх учителів хореографії є проведення майстер-класів, що передбачає запрошення знаного викладача чи виконавця з метою передачі студентам творчого педагогічного досвіду та його технічної майстерності.

Важливою формою організації навчання майбутніх учителів хореографії є перегляд заздалегідь підготовлених відеоматеріалів (виступи відомих танцювальних колективів та сольних виконавців, майстер-класи педагогів-хореографів, майстер-класи з різних стилів танцювального мистецтва та ін.).

Забезпечення високого рівня професійно-практичної підготовки майбутніх учителів безпосередньо пов'язане з організацією педагогічних практик різних рівнів (навчально-методичних та безперервних виробничих). Провідним завданням педагогічної практики визначається формування у студентів фахових умінь організації та здійснення навчально-тренувального і творчо-постановочного хореографічного процесів у системі загальної та позашкільної освіти. Різні види спеціальних хореографічних практик (навчально-методична практика з хореографії, навчальна фольклорна практика, навчально-тренувальні хореографічні збори, виробничі педагогічні хореографічні практики) дають можливість студентам насамперед збагатити свій фаховий досвід, а також продемонструвати набуті практичні вміння й навички з методик викладання дисциплін хореографічного циклу [1, с. 3-6].

Системне застосування спеціально відібраних форм, що використовуються під час вивчення дисциплін хореографічного циклу, забезпечить цілісність процесу професійно-педагогічної підготовки майбутніх учителів початкових класів до викладання хореографії.

ЛІТЕРАТУРА

1. Благова Т.О. Виробнича педагогічна хореографічна практика : програма для студентів вищих педагогічних навчальних закладів зі спеціальності 7.010103 «Педагогіка і методика середньої освіти. Хореографія». Полтава, ПДПУ, 2007. 18 с.
2. Кившенко Ю.А. Средства профессиональной подготовки педагогов-хореографов в ВУЗе : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.08. Самара, 2011. 196 с.
3. Кирильчук Наталія. Самостійна робота студентів як вагомий чинник їх професійної хореографічної підготовки. Нова пед. думка : наук.-метод. журн., 2012. № 2. С. 208-210.
4. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю : підручник. К. : Альтерпрес, 2005. 324 с.